5. Sınıf Sosyal Bilgiler
1. Öğrenme Alanı: Birlikte Yaşamak

Aşağıda verilen boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

Rol	**Sosyal Rol**	**Grup**	**Birey**	**Mesleki rol**	**Rol pekişmesi**
Rol çatışması	**Kültür**	**Yardımlaşma**	**İmece**	**Zimem Defteri**	**Dayanışma**
Hak	**Sorumluluk**				

Toplumu oluşturan insanların her birine denir.	
Amaçları ve değerleri ortak olan bireylerin bir araya gelmesiyle oluşan topluluktur.	
Grupta veya yaptığımız herhangi bir işte üstlendiğimiz görevlerdir.	
İnsanların yaşadıkları toplum içinde üstlendikleri toplumsal görevdir.	
İçinde yer aldığımız meslek grubunun gerektirdiği davranışlara ve kurallara uygun hareket etmektir.	
Bir gruptaki rolün, başka bir gruptaki rolü daha da güçlü hale getirmesidir.	
Yasaların bireylere tanımış olduğu yetkilere ya da grup içerisinde herhangi bir işi yapma yetkisidir.	
Bir gruptaki rolün, başka bir gruptaki rolü daha da güçlü hale getirmesi.	
Bir kişinin rolüne uygun davranmasına ve bulunduğu grup içerisinde görevlerini yerine getirmesidir.	
Bir milletin tarih boyunca meydana getirdiği maddi ve manevi değerler bütünüdür.	
Toplumu oluşturanların birbirlerini gönüllü olarak maddi ve manevi desteklemeleridir	
İnsanların gönüllü ya da zorunlu olarak bir araya gelerek el birliği ile birtakım işleri yapmasıdır.	
Toplumu oluşturanların güç birliği oluşturup zorlukları aşmak için ortak hareket etmelerine dayanışma denir.	
Osmanlı'da kalan bir yardımlaşma geleneği, günümüzdeki veresiye defteri	

5. Sınıf Sosyal Bilgiler
1. Öğrenme Alanı: Birlikte Yaşamak

Aşağıda verilen cümlelerin başına doğruysa D, yanlışsa Y yazınız.

	Gruplar en az iki veya daha fazla kişiden oluşur.
	Grup üyelerinin ortak bir amacı vardır.
	Grup üyeleri arasında iş birliği ve iş bölümü yoktur.
	Gruplar kısa süreli de uzun süreli de olabilir.
	Bir insan aynı anda birden fazla gruba üye olabilir.
	Aldığımız roller zamanla değişmez.
	Annelik sonradan kazanılan bir roldür.
	İçinde yer aldığımız ilk grup okuldur.
	Her birey doğduğu andan itibaren toplum içinde belli bir role sahip olur.
	Doğuştan kazanılan roller ilgi ve yetenek gerektirmez.
	Rollerimizin tümüne doğuştan sahip oluruz.
	İçinde bulunduğumuz gruplar değişirse bile rollerimiz değişmez.
	Rollerimiz ve sorumluluklarımız arasında ilişki vardır. Rollerimiz değiştiğinde sorumluluklarımızda da değişiklik olmaktadır.
	İnanç, gelenek ve görenek, örf ve âdet, din, dil, ahlak, yazılı ve yazısız kurallar maddi kültür unsurlarıdır.
	Hıdırellez Bayramı bir dini bayramdır.
	Kültürel farklılıklara saygı duyulan yerde insanların birbirine sevgi ve saygısı artar.
	Farklı kültürlerin bir araya gelmesinde göçlerin etkisi yoktur.
	Kültürel farklılıklara saygı duyulan yerde insanların hoşgörü ve empati becerisi gelişir.
	Askıda ekmek uygulaması toplumdaki birlik ve beraberlik duygularını geliştirir.
	Anadolu'da kırsal yerleşmelerde insanların turşu, salça, vb. yiyecekleri birlikte yapmaları bir imece örneğidir.
	Millî Mücadele Dönemi'nde Mustafa Kemal Paşa tarafından ordunun giyinme, beslenme, cephane gibi ihtiyaçlarını karşılamak için Tekalif-i Milliye Emirleri yayımlandı.

5. Sınıf Sosyal Bilgiler
1. Öğrenme Alanı: Birlikte Yaşamak

Aşağıda verilen ifadeleri hak ve sorumluluklarla eşleştiriniz.

Özellikler	**Hak**	**Sorumluluk**
Yasaların bireylere tanımış olduğu yetkilere ya da grup içerisinde herhangi bir işi yapma yetkisidir.		
Bir kişinin rolüne uygun davranmasına ve bulunduğu grup içerisinde görevlerini yerine getirmesidir.		
Eğitim görmek		
Derse zamanında gelmek		
Doğayı ve hayvanları korumak		
Seçme ve seçilme hakkını kullanmak		
Düşüncelerimizi özgürce ifade etmek		
Dilekçe vermek		
Askerlik yapmak		
Özel hayatın gizliliğini korumak		
Güvenli bir ortamda yaşamak		
Derslerimize çalışmak		
Sağlık hizmetlerinden yararlanmak		
Kamu mallarını korumak		
Büyüklerimize saygılı davranmak		
Seyahat etmek		
Vergi vermek		
Trafik kurallarına uymak		
Beslenmek		
Oyun oynamak		
Oy kullandığımızda bilinçli davranmak		
Odamızı toplamak		
Tarih, kültür ve tabiat varlıklarını korumak.		

5.Sınıf Sosyal Bilgiler
2. Öğrenme Alanı Evimiz Dünya

Görseldeki yön okunu dikkate aldığınızda marketin kuzeyinde ve kütüphanenin doğusunda ne vardır?

.....
.....

Hastane, kaymakamlığın neresindedir?

.....
.....

Hastaneden restorana gitmek isteyen biri hangi yönlerde ilerlemelidir?

.....
.....

Kaymakamlıktan kütüphaneye gitmek isteyen biri hangi yönde ilerlemelidir?

.....
.....

Okulun doğusunda ve hastanenin batısında hangi kurum bulunmaktadır?

.....
.....

5.Sınıf Sosyal Bilgiler
2. Öğrenme Alanı Evimiz Dünya

Türkiye'nin Göreceli Konum özelliklerini dikkate alarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1) Türkiye, Asya ile Avrupa arasında bulunmasaydı hangi özelliği önemini kaybederdi?

.....
.....

2. İstanbul ve Çanakkale Boğazları bulunmasaydı Türkiye'nin hangi alandaki önemi azalırdı?

.....
.....

3. Türkiye'nin batıdan doğuya yükseltisi artmasaydı sıcaklık dağılışında nasıl bir farklılık yaşanabilirdi?

.....
.....

4. Türkiye'nin yer şekilleri her yerde aynı olsaydı iklim çeşitliliği nasıl etkilenirdi?

.....
.....
.....

5. Türkiye üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımada olmasaydı hangi ekonomik faaliyetler olumsuz etkilenebilirdi?

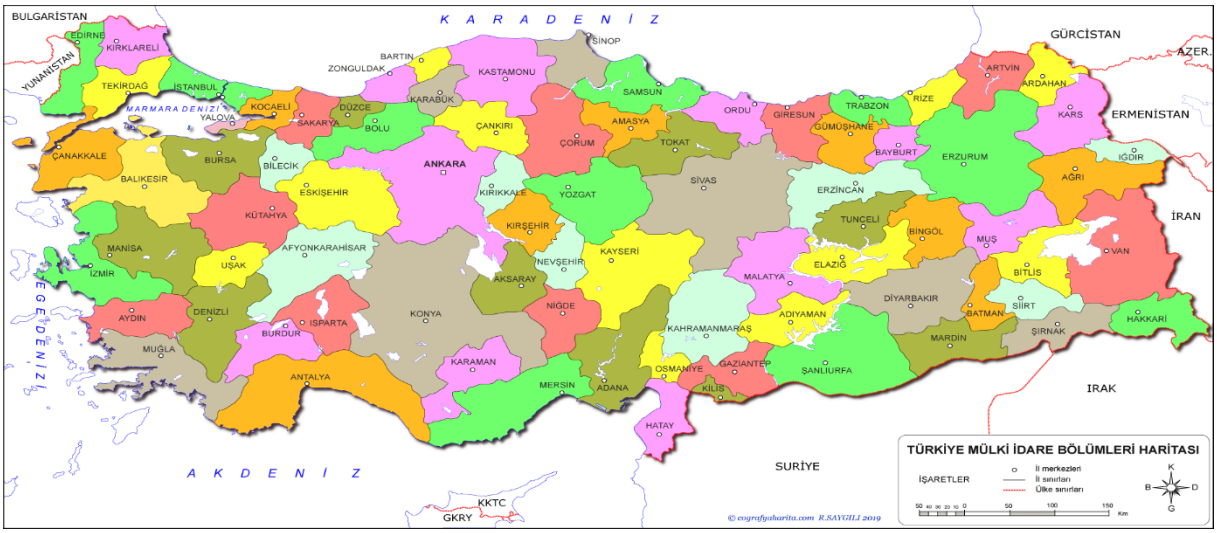
.....
.....

6. Türkiye'de dağlar doğu-batı yerine kuzey-güney yönünde uzansaydı kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşım nasıl etkilenebilirdi?

.....
.....

5.Sınıf Sosyal Bilgiler
2. Öğrenme Alanı Evimiz Dünya

Aşağıda verilen hakkında bilgi verilen illerimizi haritadan işaretleyerek yanındaki boşluklara yazınız.

Ülkemizin petrol madeni çıkarılan illerinden biriyim. Heykelleriyle ünlü Nemrut Dağı tarihi mekanlarımın başında yer alır. Kahramanmaraş'ın doğusundayım.	
Başkentimiz Ankara'ya komşuyum. Bor minerallerinin çıkarıldığı illerden biriyim. Afyonkarahisar'ın kuzeyinde yer alırım.	
Ülkemizin en güneyinde yer alan bir Akdeniz iliyim. Suriye ile sınırım var. 6 Şubat depremlerinden en çok etkilenen illerden biri de benim.	
Van Gölü kıyısında bir sınır iliyim. Beş il ile sınırım var. Urartu uygarlığından kalma Tuşpa Kalesi, tarihi mekanlarımdan biridir.	
Ben Karadeniz kıyısında bir ilim. Dört il ile sınırım var. Doğumda Rize, batımda Giresun, güneyimde Bayburt ve Gümüşhane yer alır. Sümela Manastırı tarihi mekanlarımdan biridir.	
Eskiden küçük bir köy iken 1829 yılında bölgede taş kömürünün bulunması ile kısa sürede büyüdüm ve il haline geldim. Günümüzde taş kömürü denilince ilk akla gelen yerim. Bolu'nun kuzeyindeyim.	
Kuzeyde Karadeniz'e güneyde Marmara'ya kıyım vardır. İki il ile komşuyum. Doğumda Kocaeli; batımda Tekirdağ yer alır. Ayasofya, Kız Kulesi ve Galata Kulesi gibi tarihi mekanlara sahibim.	
Yüz ölçümü en büyük olan ilim. Dokuz ile sınırım vardır. Ankara'nın güneyindeyim. Anadolu Selçuklu Devleti'ne başkentlik yaptım. Mevlana Türbesi önemli tarihi mekanımdır.	
Konya'dan sonra yüz ölçümü en büyük il benim. Tam sekiz komşum var. İki bin metreden yüksektir dağlarım. Ülkemin en büyük nehri topraklarımda doğar. Bir yanda tarihî köklerim, Divriği Ulu Camii ile yükselirim. Bir yanda kongrem var, cumhuriyete erişirim.	
Yükseltisi en fazla illerden biriyim. Adımı efsanelere konu olan dağımdan almışım. Fırat Nehrinin en önemli koludur Murat Nehri'm. Güneyimde Van Gölü, Doğuda Gürbulak Sınır Kapısı ile İran... Erzurum en geniş komşumdur benim.	

5.Sınıf Sosyal Bilgiler
2. Öğrenme Alanı Evimiz Dünya

Aşağıda verilen bilgileri uygun alanlarla eşleştiriniz.

Özellik	**Doğal**	**Beşerî**
İnsan etkisi olmadan oluşmuş, doğa unsurlarının oluşturduğu çevredir.		
İnsanların doğal çevre üzerinde yaptığı değişikliklerle oluşan çevredir.		
Pamukkale Travertenleri		
Topkapı Sarayı		
Selimiye Camii		
Peribacaları		
Ölüdeniz		
Nemrut Heykelleri		
Nemrut Dağı		
Efes Antik Kenti		
Düden Şelalesi		
Mevlana Türbesi		
Ayasofya Camii		
Sümela Manastırı		
Safranbolu Evleri		
Kars Ardahan Platosu		
Galata Kulesi		
İshak Paşa Sarayı		
Göbeklitepe		
Ağrı Dağı		
Truva Antik Kenti		
Ayder Yaylası		
Van Gölü		

5.Sınıf Sosyal Bilgiler
2. Öğrenme Alanı Evimiz Dünya

Aşağıda verilen doğal ve beşerî çevredeki değişimin sonuçlarını olumlu ve olumsuz olarak işaretleyiniz.

	Olumlu	**Olumsuz**
Yeni yolların yapılması ulaşımı kolaylaştırır.		
Ormanların azalması canlıların yaşam alanlarını daraltır.		
Ekolojik denge bozulur.		
Hastane ve okulların yapılması insanların ihtiyaçlarının karşılanmasını kolaylaştırır.		
Aşırı su kullanımı su kaynaklarının azalmasına neden olabilir.		
Fabrikaların açılması yeni iş imkânları oluşturabilir.		
Sanayi atıkları ve çevre kirliliği doğal yaşamı etkiler.		
Barajların yapılması elektrik üretimini ve sulama imkânlarını artırabilir.		
Plansız yapılaşma yeşil alanların azalmasına neden olur.		
Ormanların azalması canlıların yaşam alanlarını daraltır.		
Biyolojik çeşitlilik azalır.		
Yeni yolların yapılması ulaşımı kolaylaştırır.		
Alt yapı ve gecekondulaşma sorunları		
Tarla açmak için ormanlar kesilmesi.		
Barajların yapımı sırasında yerleşim yerlerinin sular altında kalması.		
Dere yataklarının yerleşime açılması sonucu sellerin yaşanması.		
Nüfus artışı ve tarım alanlarının yerleşime açılması sonrası gıda kıtlığının yaşanması		
Bitki örtüsünün tahrip olmasıyla erozyonun artması		
Yeni yapılan köprü ve tünellerle ulaşımın kolaylaşması		
Fabrikaların açılmasıyla iş imkanlarının artması		